

UNGES POLITISKE DELTAGELSE OG DAGSORDENER

POLITISK DELTAGELSE

De fleste unge deltager politisk i samfundet – men omkring en fjerdedel er stadig ikke med

76 % af unge har deltaget i minimum én politisk aktivitet i løbet af det seneste år. Niveauet for politisk deltagelse er dermed det samme som sidste år, når der tages højde for, at der ikke har været afholdt et valg de seneste 12 måneder.

I 2024 har unge i højere grad deltaget i en politisk aktivitet (76 %) end den øvrige befolkning (72 %).

Flere unge taler om politik med deres nære, hvilket er en positiv udvikling

Flere unge er begyndt at deltage i den demokratiske samtale. I 2024 har 55 % af unge talt om politik med venner og familie, hvorimod det i 2023 var 49 %.

Efter at kurven har været nedadgående siden 2019, hvor 68 % havde talt med familie og venner om politik, har kurven nu fået et knæk opad.

Det personlige udbytte motiverer i højere grad unge end ældre til politisk deltagelse

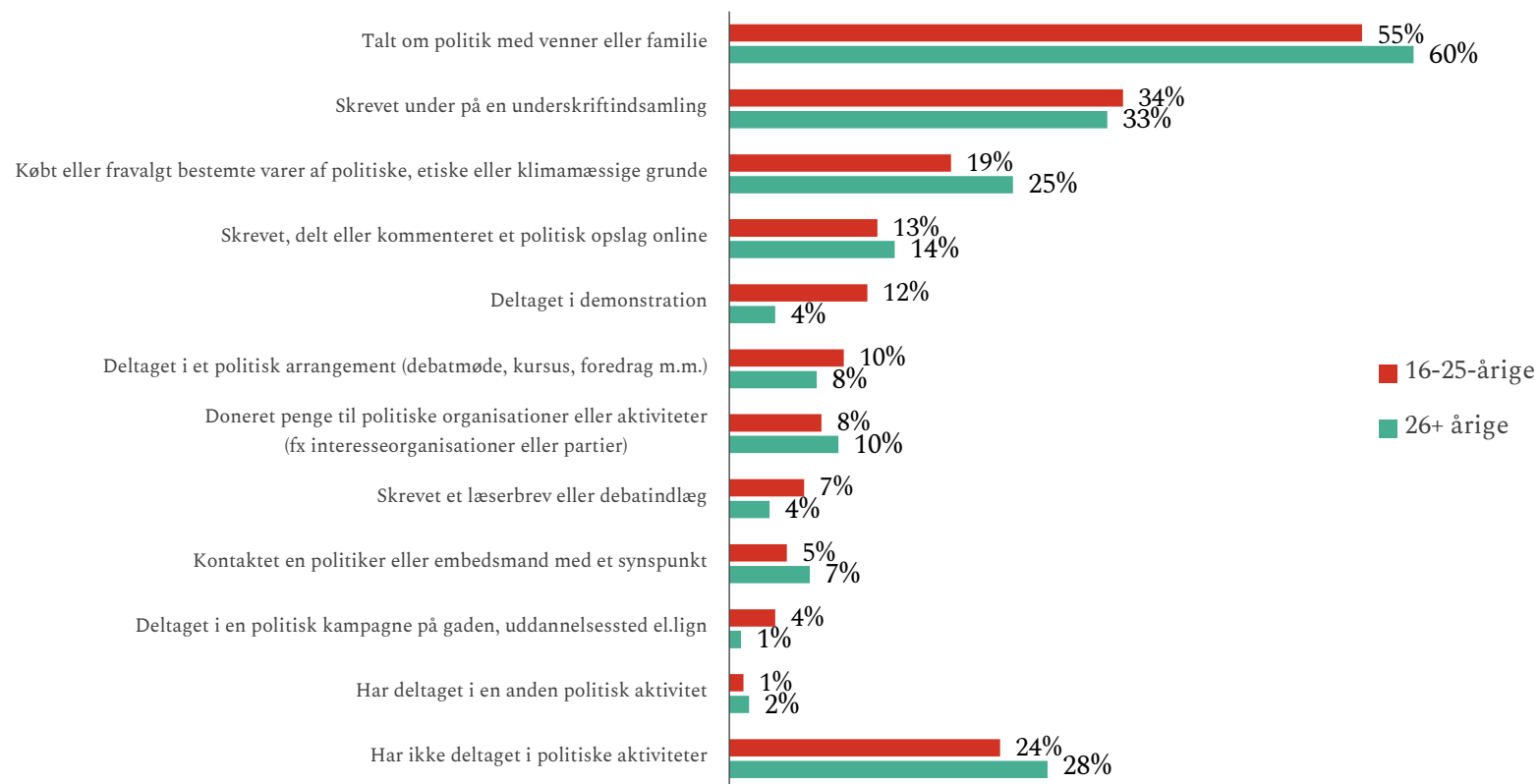
Både blandt unge og den øvrige befolkning er det særligt følelsen af samfundsansvar og muligheden for at få indflydelse, der motiverer til politisk deltagelse. Unge bliver dog i højere grad end resten af befolkningen motiveret af det personlige udbytte, såsom at det sjovt at deltage (19 %).

Samtidig oplever unge i højere grad end den øvrige befolkning, at manglende tro på egne evner og holdninger er en barriere for deres politiske deltagelse.

Unge deltager i højere grad i mere tidskrævende aktiviteter som demonstrationer og politiske kampagner end den øvrige befolkning

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du deltaget i inden for de seneste 12 måneder?

N: 16-25 år = 1.140, 26+ år = 631

76 % af unge har deltaget i en politisk aktivitet det seneste år

Gruppen af unge, som ikke har deltaget i politiske aktiviteter det seneste år (24 %), er lavere end blandt resten af befolkningen (28 %).

Dette skyldes blandt andet, at hvor 12 % af unge har deltaget i en demonstration i løbet af det sidste år, gælder det kun 4 % af de 26+ årige.

Unge (19 %) har dog ikke i lige så høj grad som resten af befolkningen (25 %) købt eller fravalgt bestemte varer af politiske, etiske eller klimamæssige grunde.

76% af unge har deltaget i politiske aktiviteter i 2024. Dette er færre end i 2023, men kan dog forklares med fraværet af afholdelse af valg

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du, inden for de seneste 12 måneder, deltaget i?

N (16-25 år): 2023: = 1.065, 2024: 1.140

De hyppigste deltagelsesformer i 2024 er:

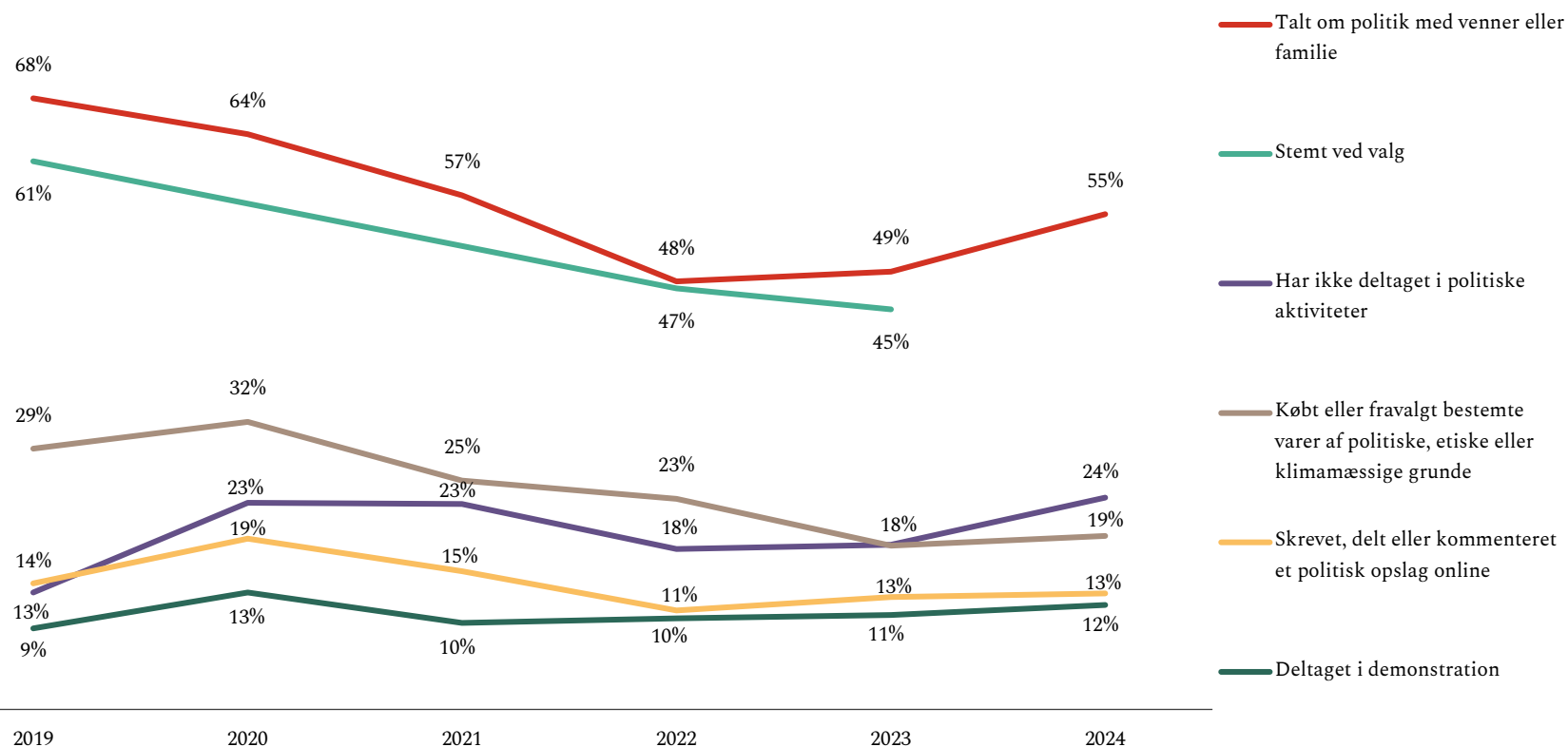
- Politiske samtaler (55 %)
- Underskriftindsamlinger (34 %)
- Købt eller fravalgt bestemte varer (19 %)

Flere unge svarer i år, at de ikke har deltaget i politiske aktiviteter (24 %) sammenlignet med sidste års demokratianalyse (18 %). Denne forskel kan skyldes, at der **ikke er blevet afholdt valg** inden for de sidste 12 måneder, hvorimod Demokratianalysen 2023 spurgte ind til, hvorvidt unge havde stemt til valget i 2022. Stigningen i gruppen af unge, der ikke har deltaget i politiske aktiviteter, kan således være drevet af, at det i år ikke har været muligt at stemme til noget valg.¹

Flere unge taler om politik med venner og familie i 2024 sammenlignet med 2023 og 2022

Hvilke af nedenstående politiske aktiviteter har du, inden for de seneste 12 måneder, deltaget i?

N (16-25 år): 2023: 1.065, 2024: 1.140

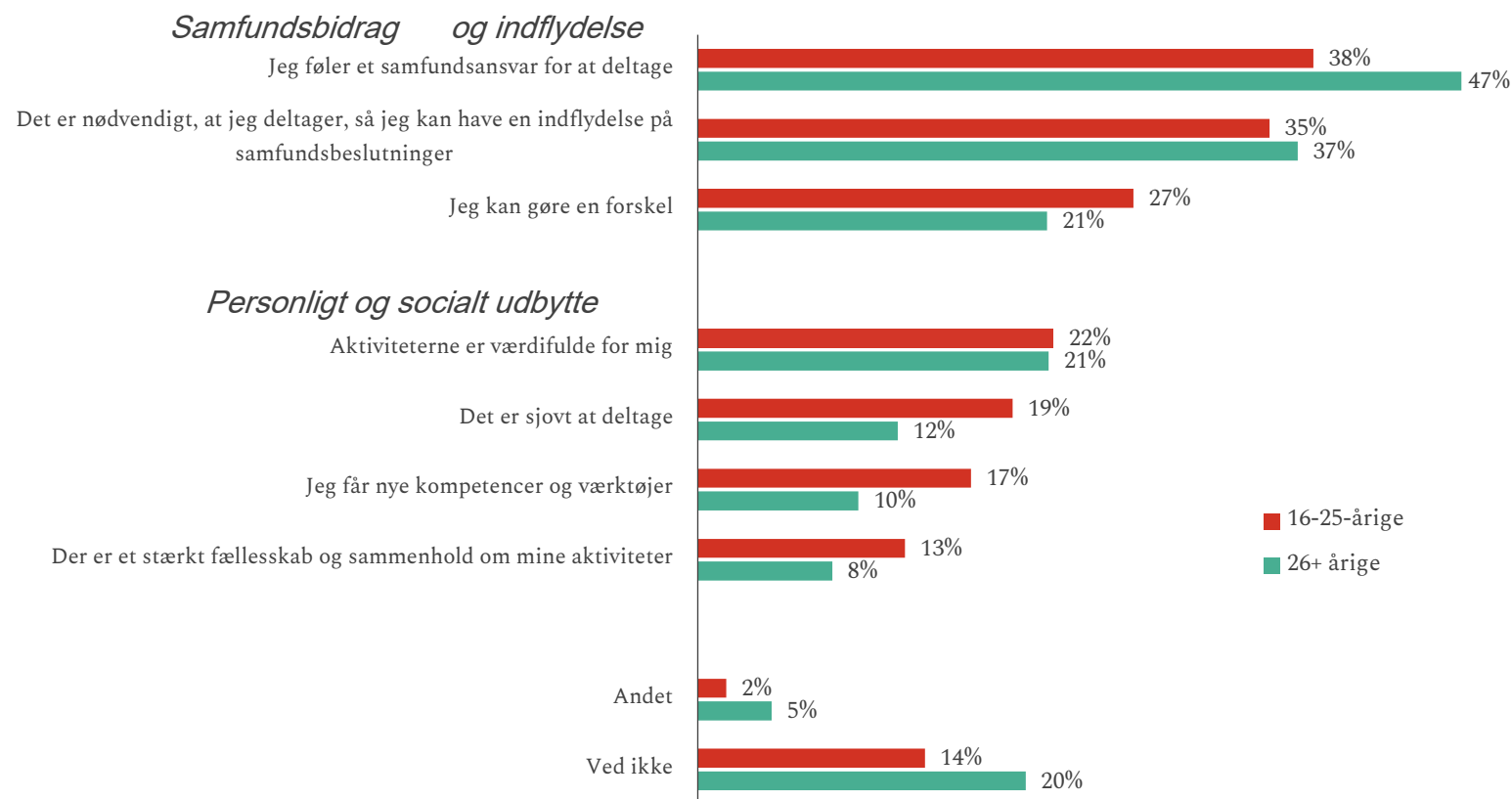

Den demokratiske samtale for unge oplever for første gang i **mere end 5 år en reel stigning**. I 2024 har 55 % af unge talt om politik med venner eller familie, hvorimod det i 2023 og 2022 var hhv. 49 % og 48 %.

Unge politiske deltagelse motiveres af indflydelse og samfundsansvar men også af et personligt og socialt udbytte

Motivation: Hvad er de vigtigste årsager til, at du deltager i politiske aktiviteter?

N: 16-25 år = 875, 26+ år = 463

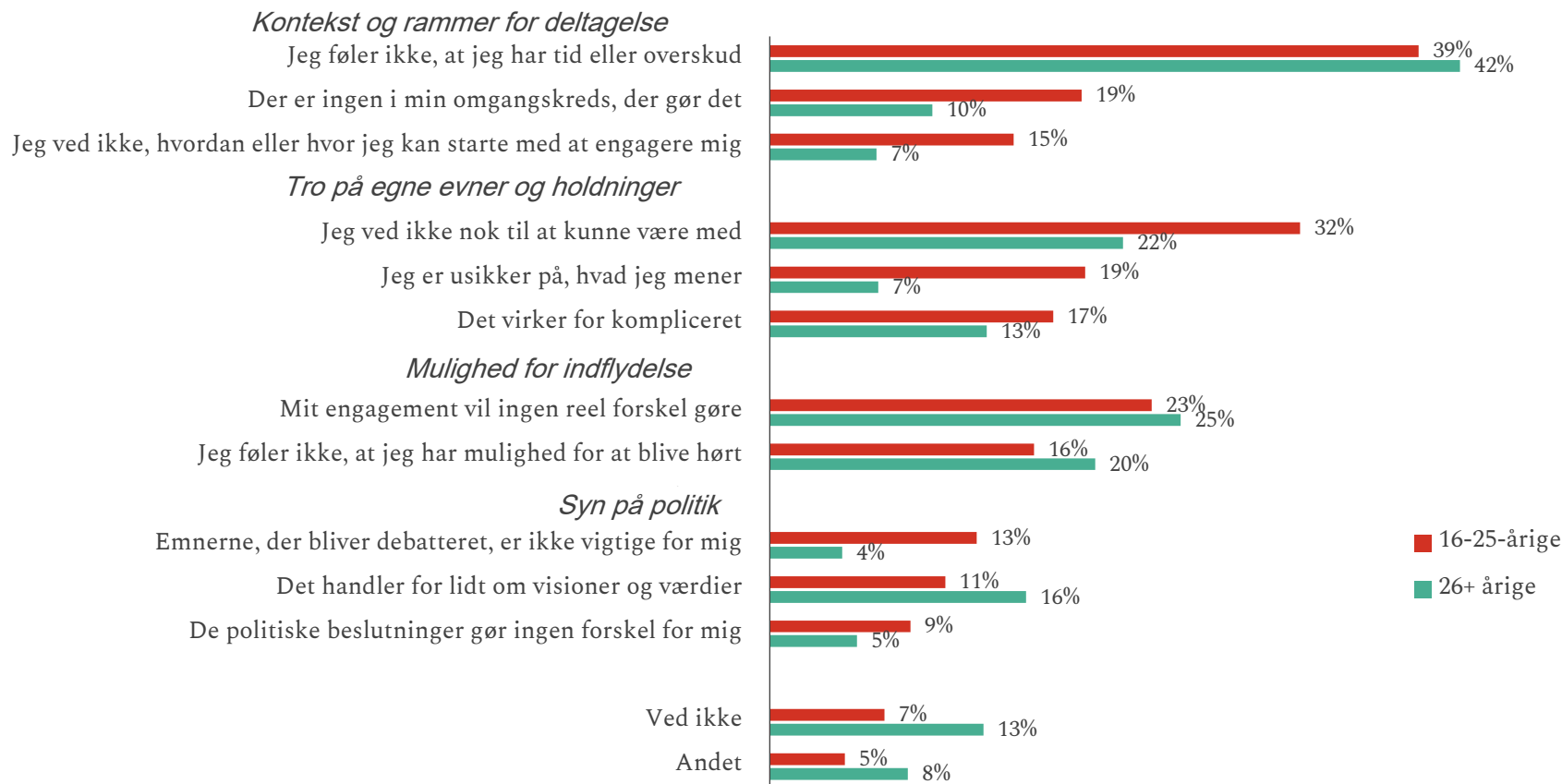
Motivationen for at **bidrage til samfundet og få indflydelse** er den største motivation blandt unge, hvor 38 % af unge føler et samfundsansvar for at deltage, mens 35 % anser det som nødvendigt for at få indflydelse på samfundsbeslutninger.

Unge motiveres imidlertid også af et andet udbytte ved at deltage. Unge deltager således i højere grad end resten af befolkningen, fordi de oplever **et personligt og socialt udbytte**. Dette gælder følelsen af, at aktiviteterne er værdifulde (22 %), at det er sjovt at deltage (19 %), men også oplevelsen af at få nye kompetencer og værktøjer (17 %).

Følelsen af ikke at være god nok hindrer unges politiske deltagelse mere end resten af befolkningen

Barrierer: Hvad er de tre vigtigste årsager til, at du ikke involverer dig mere i politik og samfundsforhold?

N: 2024 (16-25 år) = 1.140, 2023: (16-25 år) = 1.065

Unge føler i højere grad end resten af befolkningen, at **manglende tro på egne evner og holdninger** sætter en stopper for den politiske deltagelse. 32 % af unge har ikke følelsen af at vide nok til at deltage, 19 % er usikre på egen mening, og 17 % synes, at politik er for kompliceret.

Den største barriere blandt både unge (39 %) og den øvrige befolkning (42 %) er følelsen af *manglende tid og overskud*.

Herudover adskiller unge sig fra den øvrige befolkning ved, at flere unge (19 %) end ældre (10 %) finder, at det er en barriere for deltagelse, at ingen i omgangskredsen deltager. Det hænger sammen med, at unge i højere grad end resten af befolkningen motiveres af *det sociale* ved politisk deltagelse.

DEMOKRATISK SELVTILLID

Den demokratiske selvtillid blandt unge er stadig lav

I 2024 er gruppen af unge med lav demokratisk selvtillid på samme niveau som i 2023 (53 %).

Den lave demokratiske selvtillid kommer især til udtryk ved, at det kun er 43 %, der mener at have politiske holdninger, som er værd at lytte til.

På trods af lav demokratisk selvtillid har størstedelen af unge holdninger til samfundet

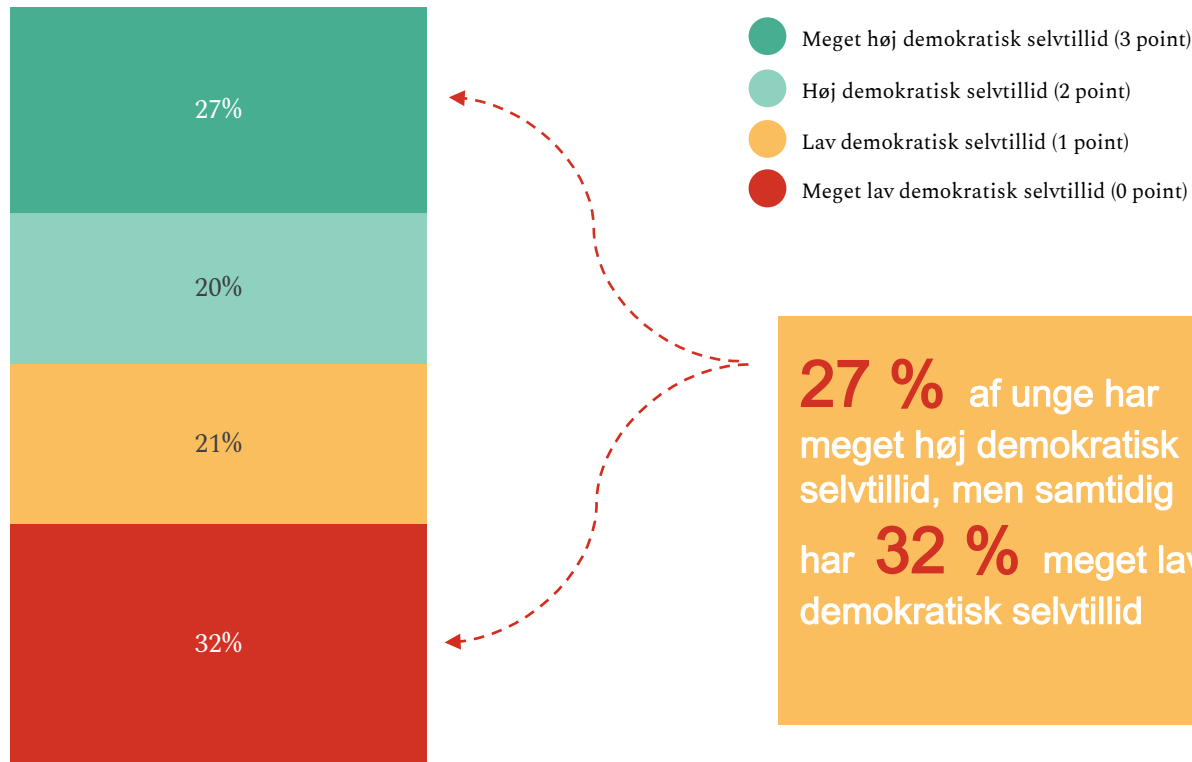
Selvom det kun er 47 % af unge, der har høj demokratisk selvtillid, så har hele 66 % af unge en holdning til, hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig i.

Derudover har 53 % af unge en holdning til, hvordan man bør løse samfundets udfordringer.

53 % af unge har lav demokratisk selvtillid

Demokratisk selvtillid blandt unge

N: 16-25 år = 1.140

Unge demokratiske selvtillid er et vigtigt mål, fordi demokratisk selvtillid hænger sammen med, hvor aktivt man deltager i demokratiet.

Baseret på spørgsmålene til unges syn på politik og følelse af berettigelse til at deltage i samfundsdebatten udregnes et demokratisk selvtillidsniveau for den enkelte, som bruges til at undersøge betydningen af og udviklingen i unges demokratiske selvtillid.

Definition af demokratisk selvtillid

Demokratisk selvtillid defineres som, at man er *helt* eller *delvist enig* i minimum to af nedenstående udsagn:

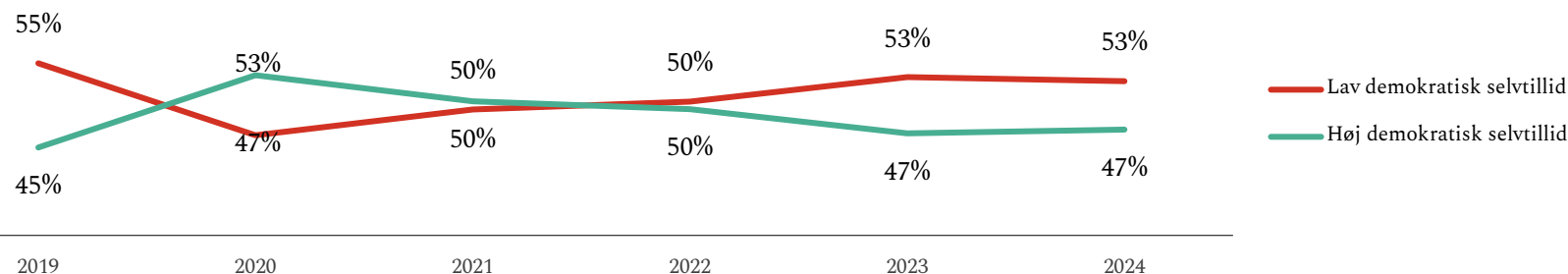
- 1) Jeg har noget at bidrage med, når der tales politik blandt venner og familie
- 2) Jeg har politiske holdninger, som er værd at lytte til
- 3) Jeg kan forstå de fleste politiske sager og spørgsmål

For hvert udsagn, en respondent erklærer sig enig i, tildeles ét point. En ung, som erklærer sig enig i 2 udsagn, har således høj demokratisk selvtillid, mens en, som ikke erklærer sig enig i nogen udsagn, har meget lav demokratisk selvtillid.

Den demokratiske selvtillid blandt unge er på samme niveau som sidste år

Udvikling i demokratisk selvtillid blandt unge over tid

N (16-25 år): 2019 = 590, 2020 = 579, 2021 = 560, 2022 = 653, 2023 = 1.065, 2024 = 1.140

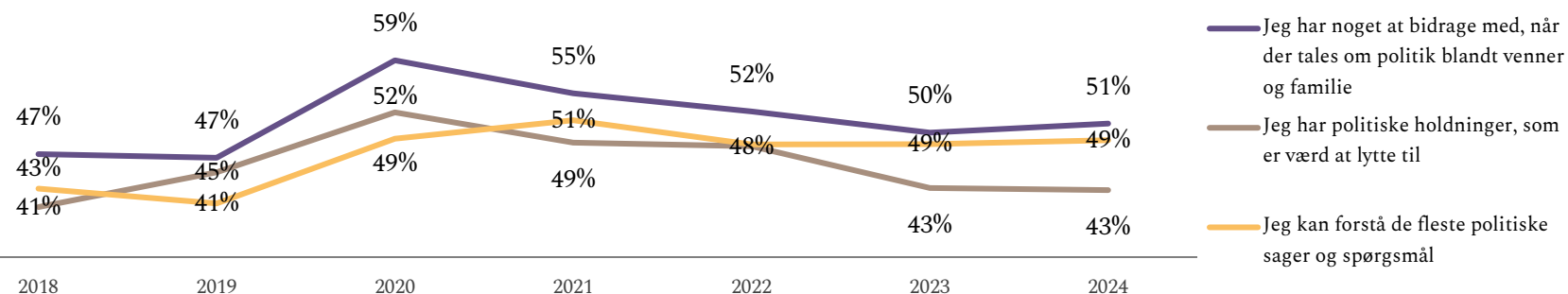

Kun **47 %** af unge har høj demokratisk selvtillid, hvilket er det **samme** som sidste år

Unge demokratiske selvtillid trækkes særligt ned af, at det kun er 43 %, der mener at have politiske holdninger, som er værd at lytte til.

Unge, der svarer helt eller delvist enig i udsagn om deres demokratiske selvtillid over tid

N (16-25 år): 2019 = 590, 2020 = 579, 2021 = 560, 2022 = 653, 2023 = 1.065, 2024 = 1.140

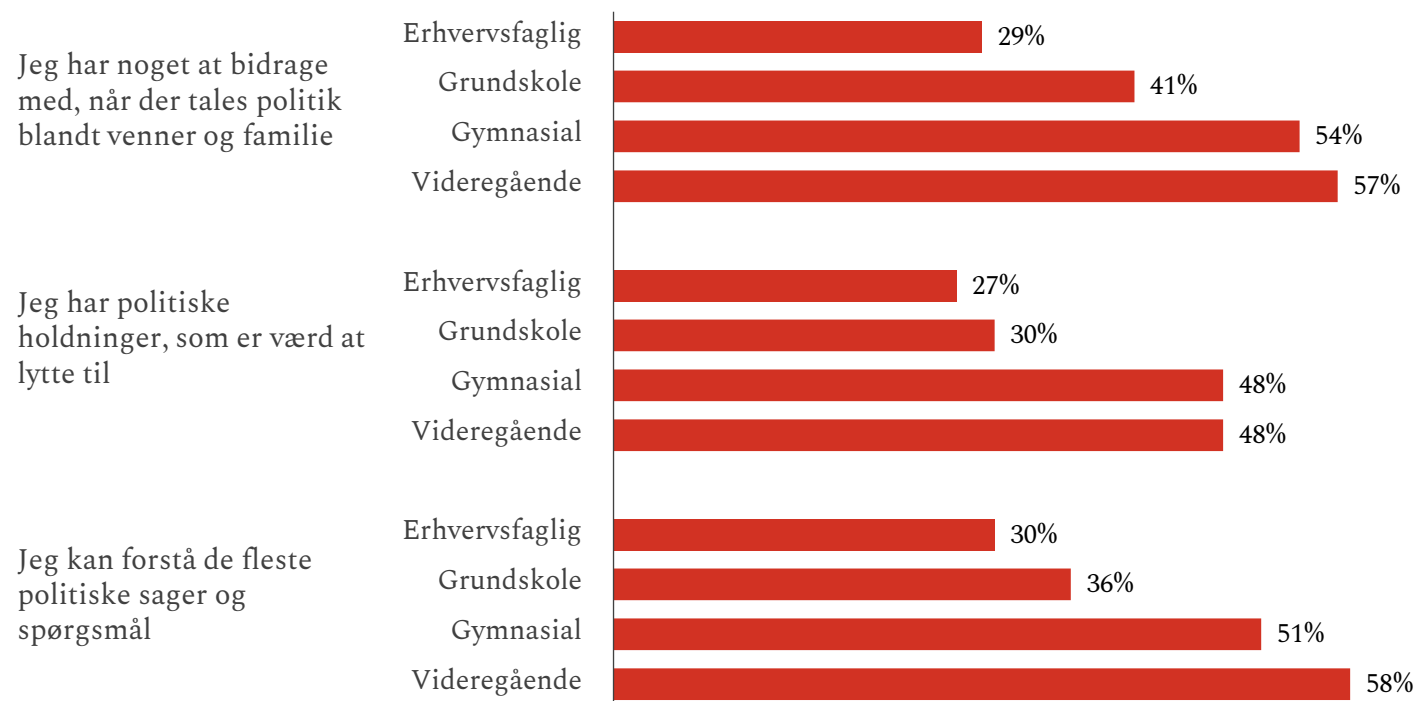

Derudover er det kun 49 % af unge, der føler, at de kan forstå de fleste politiske sager og spørgsmål.

Det er særligt unge med erhvervsfaglig uddannelsesbaggrund, som er udfordret af lav demokratisk selvtillid

Unge, der svarer helt eller delvist enig i udsagn om deres demokratiske selvtillid fordelt på uddannelse

N: 16-25 år = 1.140

Unge med en erhvervsfaglig uddannelse har lavere demokratisk selvtillid end unge med andre uddannelsesbaggrunde

Det er kun mellem 27 % og 30 % af unge med erhvervsfaglig uddannelse, der svarer helt eller delvist ja til de tre udsagn, der tilsammen måler demokratisk selvtillid. Det er eksempelvis kun 27 %, der er enige i at have **politiske holdninger, som er værd at lytte til**.

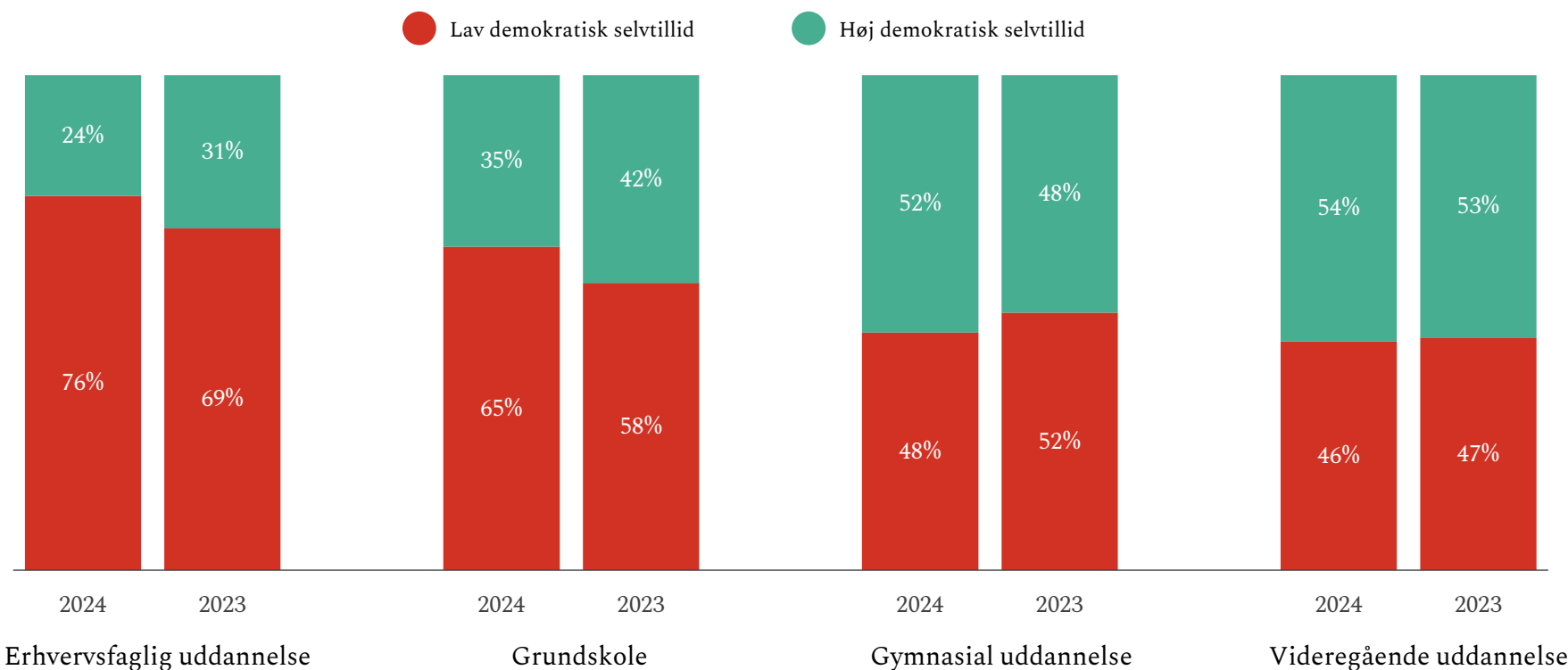
Selvom unge med gymnasial eller videregående uddannelsesbaggrund er mere tilbøjelige til at være enige i de tre udsagn, er det stadig langt fra alle.

Resultatet tyder på, at **lav demokratisk selvtillid er en udfordring blandt unge på flere uddannelser**.

Den demokratiske selvtillid falder blandt unge med grundskole eller erhvervsfaglig uddannelsesbaggrund

Demokratisk selvtillid blandt unge fordelt på uddannelse

N (16-25 år): 2023 = 1.065, 2024 = 1.140

76 % af unge med en erhvervsfaglig uddannelse har lav demokratisk selvtillid

Sammenlignet med sidste år har flere unge på erhvervsfaglige uddannelser (76 % vs. 69 %) og i grundskolen (65 % vs. 58 %) **lav demokratisk selvtillid**.

Samtidig er **høj demokratisk selvtillid** vokset blandt unge på gymnasiale uddannelser (52 % vs. 48 %).

I 2024 er **forskellen i høj demokratisk selvtillid** blandt unge med erhvervsfaglige og videregående uddannelser på **30 %-point**, hvilket er højere end sidste år, hvor forskellen var på 22 %-point.

Unge med høj demokratisk selvtillid

Personen illustrerer det, som kendetegner unge med høj demokratisk selvtillid*

Alder og køn

Gennemsnitsalderen for gruppen er 21 år, og der er en lille overvægt af mænd (53 %).

Forældres uddannelsesbaggrund*

Gruppen har oftest forældre med en længere videregående uddannelse (27 %).

Politiske holdninger

Der er en stor tiltro til egne holdninger. 85 % har en holdning til, hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig, og 80 % har en holdning til, hvordan man løser udfordringer i samfundet.

Politisk deltagelse

Målgruppen har et stort politisk engagement. Hele 89 % har deltaget i en politisk aktivitet i løbet af det seneste år, og 90% af stemmeberettigede unge forventer at stemme til Europa-Parlamentsvalget.

Tillid til institutioner*

Gruppen har *høj tillid* til flere samfundsinstitutioner, særligt domstolene (90 %) og demokratiet (87 %). Gruppen har *lavest* tillid til store techkoncerner (48 %) og politikere (47 %).

Motivation og barrierer for deltagelse

Det er især følelsen af samfundsansvar (45 %) og følelsen af, at det er nødvendigt at deltage for at få indflydelse (42 %), der motiverer målgruppen til at deltage i politiske aktiviteter. Målgruppens politiske deltagelse begrænses især af følelsen af at mangle tid og overskud (50 %).

Høj demokratisk selvtillid

*Høj demokratisk selvtillid består både af gruppen *høj demokratisk selvtillid* og *meget høj demokratisk selvtillid*. Samme gælder for lav demokratisk selvtillid.

*Tillid defineres som andelen, der har svaret 5, 4 eller 3 på skalaen fra 0 *meget lille tillid* til 5 *meget stor tillid* til spørgsmålet: "Hvor stor eller lille tillid har du til [demokratiet] i almindelig?". *Fordelingen for forældres uddannelsesbaggrund er: *Grundskole* (4 %), *Gymnasial uddannelse* (13 %), *Erhvervsuddannelse* (13 %), *Kort videregående uddannelse* (12 %), *Mellemlang videregående uddannelse* (22 %), *Lang videregående uddannelse* (27 %)

Unge med lav demokratisk selvtillid

Personen illustrerer det, som kendetegner unge med lav demokratisk selvtillid*

Alder og køn

Gennemsnitsalderen for gruppen er 21 år, og der er en lille overvægt af kvinder (51 %).

Forældres uddannelsesbaggrund*

Gruppen har oftest forældre med en erhvervsuddannelse (21 %).

Politiske holdninger

Der er en lavere tiltro til egne holdninger. 48 % har en holdning til, hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig i, og 30 % har en holdning til, hvordan man løser udfordringer i samfundet.

Politisk deltagelse

Målgruppen har et lidt lavere politisk engagement. 65 % har deltaget i en politisk aktivitet det seneste år, og 75 % af stemmeberettigede unge forventer at stemme til Europa-Parlamentsvalget.

Tillid til institutioner*

Tilliden til samfundsinstitutioner er generelt *høj*, særligt til domstolene (82 %) og til demokratiet (77 %). Gruppen har *lavest* tillid til politikere (52 %) og medier (51 %).

Motivation og barrierer for deltagelse

Gruppen motiveres til politisk deltagelse af følelsen af samfundsansvar (29 %), og at det er nødvendigt at deltage for at få indflydelse (26 %). Omvendt er det særligt følelsen af ikke at vide nok til at kunne deltage, der begrænser gruppen (40 %).

Lav demokratisk selvtillid

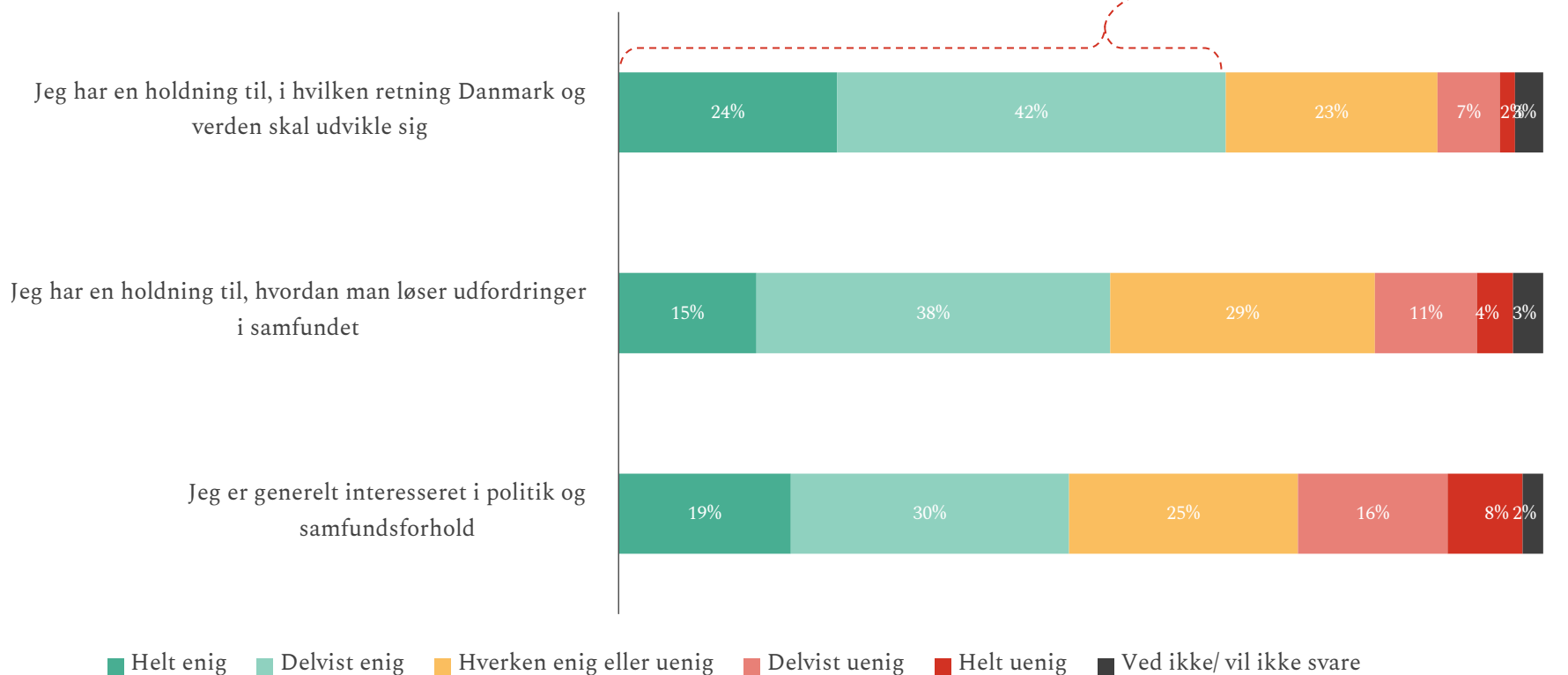
*Lav demokratisk selvtillid består både af gruppen *lav demokratisk selvtillid* og *meget lav demokratisk selvtillid*. Samme gælder for høj demokratisk selvtillid.

*Tillid defineres som andelen, der har svaret 5, 4 eller 3 på skalaen fra 0 *meget lille tillid* til 5 *meget stor tillid* til spørgsmålet: "Hvor stor eller lille tillid har du til [demokratiet] i almindelig?"*. *Fordelingen for forældres uddannelsesbaggrund er: Grundskole (10 %), Gymnasial uddannelse (18 %), Erhvervsuddannelse (21 %), Kort videregående uddannelse (7 %), Mellemlang videregående uddannelse (18 %), Lang videregående uddannelse (15 %)

Flertallet af unge har en holdning til, hvordan samfundet skal udvikle sig, og hvordan man løser udfordringer i samfundet

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

N: 16-25 år = 1.140

66 % af unge har en holdning til, hvilken retning Danmark og verden skal udvikle sig.

53 % af unge har en holdning til, hvordan man bør løse samfundets udfordringer. Unge er således i høj grad engagerede i samfundets udvikling.

POLITISKE DAGSORDENER

Unge sætter unges trivsel endnu højere på dagsordenen end sidste år

29 % af unge placerer unges trivsel som et af de vigtigste områder på den politiske dagsorden. Det er flere end sidste år, hvor det gjaldt 25 %.

Til sammenligning peger kun 12 % af den øvrige befolkning på unges trivsel som et af de vigtigste punkter på dagsordenen.

Unge prioriterer nu klima samt sundhed og sygehuse lige højt

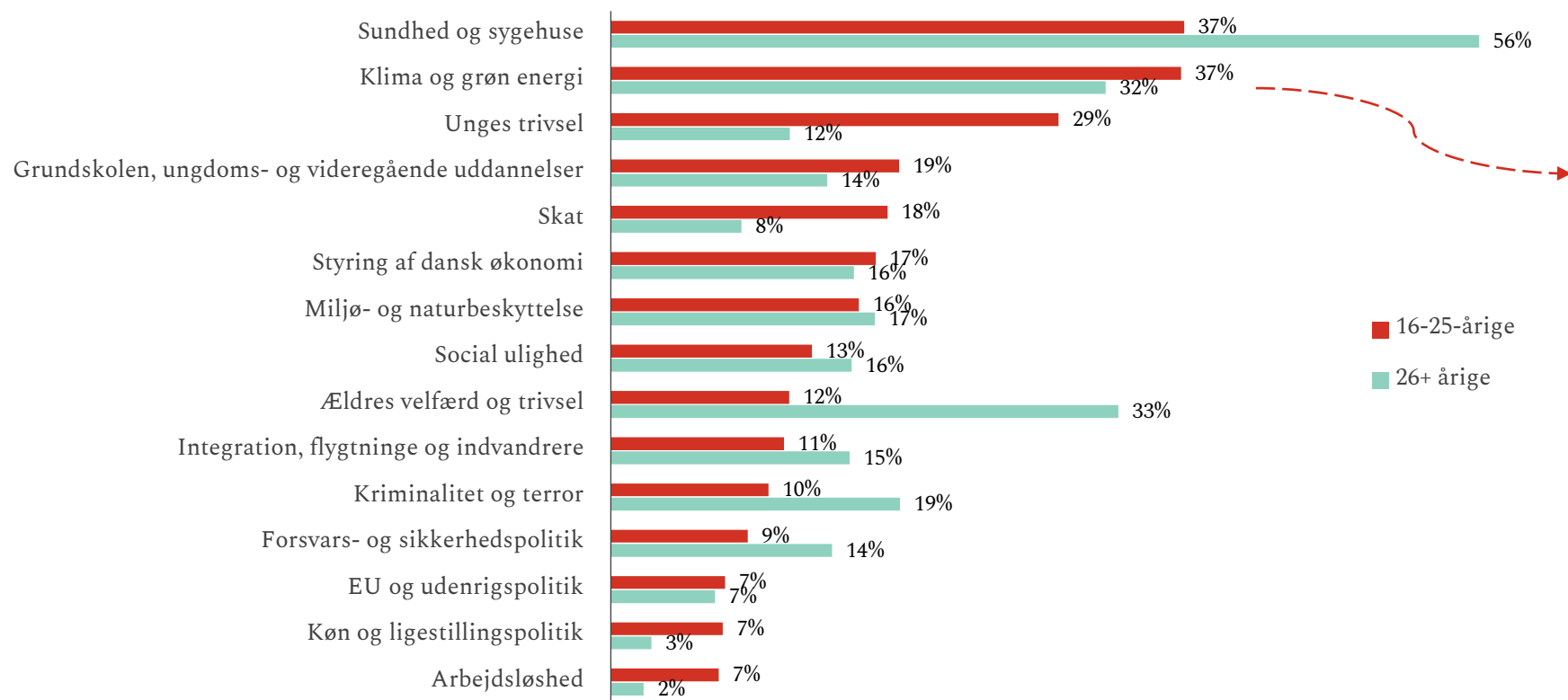
Blandt unge ligger sundhed og sygehuse nu på en delt førsteplads sammen med klima og grøn energi over de vigtigste områder, som politikerne bør tage sig af. Det er 37 % af unge, der peger på disse to områder som de vigtigste.

Blandt den øvrige befolkning er det sundhed og sygehuse (56 %) samt ældres velfærd og trivsel (33 %), der rangerer højest på listen over områder, som politikerne bør tage sig af.

Unge politiske dagsorden følger mange steder befolkningens, men hvor unge prioriterer unges trivsel, prioriterer resten af befolkningen ældres

Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse vigtigst, at politikerne tager sig af? (Angiv op til tre muligheder)*

N: 16-25 år = 1.140, 26+ år = 631

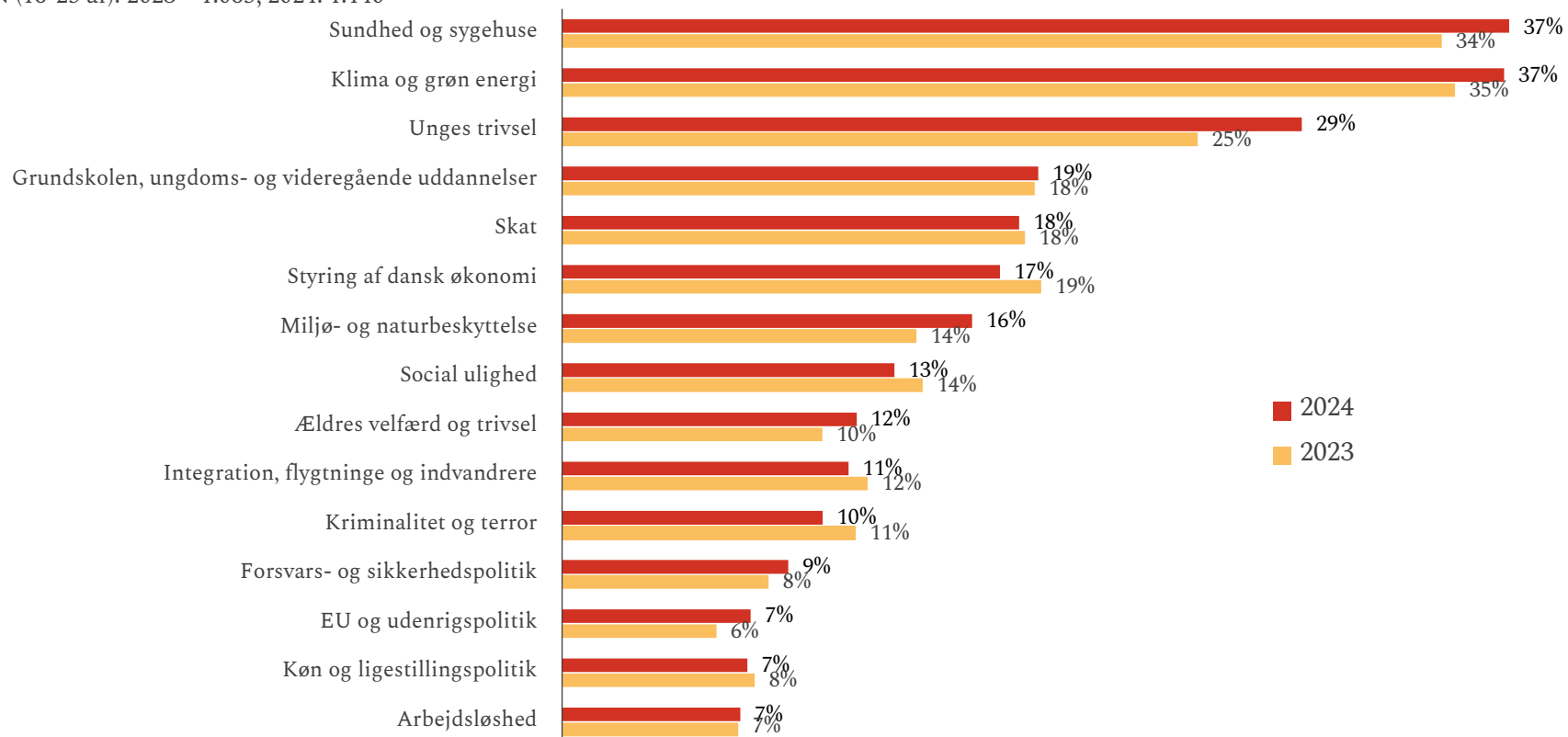
Klima og grøn energi vægtes højere af unge (37 %) end af resten af befolkningen (32 %)

Sundhed og sygehuse ligger højt for begge grupper, men det prioriteres i mindre grad af unge end af ældre (37 % vs. 56 %). Ud over klima og grøn energi samt unges trivsel vægtes også økonomiske områder som skat og arbejdsløshed højere af unge end af den øvrige befolkning.

Unge prioriterer klima og grøn energi samt sundhed og sygehuse lige højt på den politiske dagsorden

Hvilke af følgende landspolitiske områder er det efter din opfattelse vigtigst, at politikerne tager sig af? (Angiv op til tre muligheder)*

N (16-25 år): 2023 = 1.065, 2024: 1.140

Unge **top tre** vigtigste politiske områder er blevet **endnu vigtigere** end sidste år

Hele 29 % af unge peger i 2024 på unges trivsel som et af de vigtigste områder, hvilket er endnu flere end sidste år (25 %).

Derudover er der også mange unge (18 %), der mener, at *skat* er et vigtigt politikområde, hvilket er det samme som sidste år.